

START-turniiri reglement

1. Üldreeglid
  - 1.1. Eesti Väitlusseltsi poolt korraldatav START-turniir (või alternatiivselt toimuv Vabariigi Presidendi turniir) toimub igal aastal ühepäevase turniirina.
  - 1.2. Turniir toimub Keskkoolide väitlusformaadis vastavalt Keskkoolide väitlusformaadi reeglitele, mis on avalikud Eesti Väitlusseltsi õppematerjalide lehel.
  - 1.3. STARTil väideldakse eraldi arvestustes eesti keeles ja vene keeles.
  - 1.4. STARTi teema ja peakohtuniku valib Peakohtunike Koda.
  - 1.5. STARTi toimumise kohast ja teemast teatavad korraldajad ette vähemalt kolm nädalat.
  - 1.6. Turniiril on kolm eelvoorut, millest üks võib olla improvoor.
  - 1.7. Turniiril toimub pärast eelvoore finaali.
  - 1.8. Väitlejatel ei ole lubatud improteemadel kaasust ette valmistades oma võistkonna juhendajaga või teiste võistkondadega konsulteerida. Samuti ei ole lubatud teemakohase materjali otsimiseks kasutada telefoni, internetiühendust ega elektroonilisi andmekandjaid. Teema tõlgendamist puudutavates küsimustes tuleb pöörduda turniiri peakohtuniku poole.
  - 1.9. Tõestusmaterjali võltsimine, juhul kui see leiab 48 tunni jooksul pärast väitlust piisavalt tõendamist, toob kaasa võistkonna diskvalifitseerimise turniirilt.
  - 1.10. Eelvoorudes järjestatakse võistkonnad esmalt lähtuvalt võitudest ja seejärel summaarsetest kõnelajapunktidest. Kui võistkonnad peaksid pärast seda olema viigis, on turniiridirektoril koostöös peakohtunikuga õigus valida sobiv kolmas kriteerium.

- 1.11. Eelvoorudes järjestatakse kõnelejad individuaalselt lähtudes:
  - kõnelejapunktidest
  - *high-low* punktidest
- 1.12. Reglemendis reguleerimata otsused tehakse ausa mängu põhimõtteid järgides.
- 1.13. STARTi venekeelne osa järgib siin reglemendis sätestatud reegleid.
- 1.14. START-turniiri tulemused panevad korraldajad Eesti Väitlusseltsi koduleheküljele üles hiljemalt ühe nädala jooksul pärast turniiri toimumist.

2. Osalejad

- 2.1. Turniiril on õigus osaleda väitlejal, kes on omandamas põhi- või keskkooliharidust ning ei ole varasemalt osalenud ühelgi keskkoolide Eesti meistrivõistluste etapil.
- 2.2. Võistkond, kuhu kuulub üks või mitu varasemalt mõnel START-turniiril, Vabariigi Presidendi väitlusturniiril või Põhikoolide Eesti meistrivõistlustel osalenud väitlejat, võib turniiril osaleda, kuid ei saa pääseda edasi finaalvoorudesse. Punktis 2.1 ja 2.2 mitte nimetatud turniiridel osalenud väitlejatel on lubatud STARTil osaleda piiranguteta.
- 2.3. Üldjuhul on võistkonnas kolm liiget. Ühe võistkonna koosseisu võib kuuluda neli liiget (tegemist on erandiga keskkoolide väitlusformaadi reeglitest). Võistkonna koosseisu ja liikmete arvu ei saa turniiri jooksul muuta. Igas väitlusvoorus osaleb kolm väitlejat võistkonnast ning võistkonna neljandal liikmel ei ole lubatud võistkonda väitluse jooksul aidata.
- 2.4. Mõnes voorus kaheliikmelisena väidelnud tiim saab pääseda finaalvoorudesse, kui enamik eelvoore väideldi kolmekesi, finaalvoorudes väideldakse kolmekesi ja eelvoorudes kahekesi väitlemiseks oli mõjuv ja vältimatu põhjus. Põhjuse mõjuvuse ja vältimatuse üle otsustavad turniiri peakohtunik, Peakohtunike koja juht ja EVSi esindaja koos, lähtudes ausa mängu põhimõtetest.

- 2.5. Võistkond peab finaalvoorudesse pääsemiseks osalema kõigis turniiri eelvoorudes.
- 2.6. Finaalvoorudes kaheliikmelise võistkonnana osaleda ei saa.
- 2.7. Improvooru ettevalmistuses saavad osaleda vaid need 3 võistkonnaliiget, kes improvoorus väitlema hakkavad.
- 2.8. Kui kõneleja peaks tegema ühe väitluse jooksul kaks kõnet (v.a lõpukõne), läheb individuaalsesse arvestusse väitleja üks kõne. Väitleja peab enne väitlust kohtunikule ütleva, milline tema kõnedest arvesse läheb.

3. Paaritus

- 3.1. Esimeses voorus loositakse võistkonnad paaridesse juhuslikult.
- 3.2. Viimases eelvoorus otsustab väitlejatele tagasiside andmise ja otsuse teatamise turniiri peakohtunik. Juhul, kui osades või kõigis ruumides on hindamine kinnine, peab paneelijuht olema valmis väitlejatele tagasisidet andma pärast finaalvoorudesse pääsenud võistkondade teatavaks tegemist.
- 3.3. Võistkonnad peavad turniiri lõpuks saama ettevalmistatud teemat väidelda nii eitavalt kui jaatavalt poolt. Turniiridirektoril on õigus siinkohal teha põhjendatud erandeid.
- 3.4. Eelvoorudes ei pea ükski võistkond väitlema kaks korda sama võistkonna vastu sama poolt. Vajadusel korrigeeritakse moodustatud paare.
- 3.5. Esimeses eelvoorus ei pea väitlema oma kooli võistkonna vastu, edaspidi seda enam välistada ei saa. Vajadusel korrigeeritakse moodustatud paare. Turniiridirektoril on õigus siinkohal teha põhjendatud erandeid. Antud reegel ei kehti võistkondade kohta, kuhu kuuluvad liikmed rohkem kui ühest koolist (segavõistkonnad).
- 3.6. Paaritu võistkondade arvu korral väitleb üks võistkond arvestusevälise kohtunikest või korraldajatest kokku pandud asendusvõistkonnaga (*dummy*-võistkond). Asendusvõistkonna vastu väideldes saab võistkond vooru tulemuseks kirja võidu ja kõnelejad saavad vooru eest kohtuniku poolt

määratud kõnelejapunktid. Ükski võistkond ei saa turniiri jooksul asendusvõistkonnaga väidelda kaks korda. Esimeses voorus otsustatakse asendusvõistkonnaga väitlev võistkond loosi alusel. Järgmistes eelvoorudes väitleb asendusvõistkonnaga jooksva edetabeli kõige nõrgem võistkond, kes ei ole veel asendusvõistkonnaga väidelnud. Kui asendusvõistkonda ei ole võimalik moodustada, jääb igas voorus üks võistkond puhkama. Puhkama jäänud võistkond saab puhkamisvooru tulemuseks kirja võidu ja selle võistkonna väitlejad saavad puhatud vooru eest enda keskmised kõnelejapunktid antud turniiril.

- 3.7. Finaalis otsustatakse poolte valik vastavalt mündiviskele. Mündiviske võitnud võistkond jaatab teemat. Kui võistkonnad on turniiril juba samal teemal kohtunud, väideldakse vastaspooltel.

4. Kohtunikud

- 4.1. Kohtunik annab turniirile registreerudes teada, millistele võistkondadele ta ei saa kohtunikuks olla (nt tema enda treenitavad võistkonnad, võistkonnad, kus väitlevad ta sõbrad/sugulased jne).
- 4.2. Kohtunik jälgib väitlust tähelepanelikult, teeb oma otsuse iseseisvalt ning ei aruta oma otsust kaaskohtunikega enne selle tegemist.
- 4.3. Kohtunik lähtub otsuse tegemisel toimunud väitlusest, jättes kõrvale isiklikud, soolised, etnilised, rassilised, ealised jms eelistused väitlejate osas. Nimetatud eelistest lähtumine on aluseks apellatsioonile ja võivad viia kohtuniku kõrvaldamiseni turniirilt.
- 4.4. Kohtunik täidab väitluse põhjal kohtunikulehe. Kohtunik täidab kohtunikulehel kõik vajalikud lahtrid korrektselt, põhjalikult ja loetava käekirjaga.
- 4.5. Alles pärast kohtunikulehe turniiridirektorile edastamist ütleb kohtunik oma otsuse ka võistkondadele. Kohtunik on kohustatud oma otsust väitlejatele lühidalt ja selgelt põhjendama.
- 4.6. Olukorras, kus väitlust hindab kohtunikepaneel, annab tagasiside pärast otsuse tegemist ja põhjuste arutamist paneelijuht juhul, kui kohtunikepaneeli

otsus on üksmeelne või kui vähemus kaaskohtunikke otsustab teisiti. Kui paneelijuhi otsus erineb enamuse omast, annab tagasiside võistkondadele üks kaaskohtunist. Kõik kohtunikud paneelis on kohustatud olema valmis andma tagasisidet ja oma otsust põhjendama.

- 4.7. Väitluse kommenteerimise ja kõnelejatele isikliku tagasiside andmise juures tuleb kinni pidada turniiri ajakavas sätestatud kellaaegadest. Hea kohtunik vastab väitlejate küsimustele ka siis, kui viimased tulevad neid esitama voorude vaheliste pauside ajal.
- 4.8. Kohtunikud annavad kõnelejal punkte absoluutskaalal, st võttes arvesse mitte turniiri, vaid Eesti väitlejate keskmist taset. Kõnelejal punkte antakse igale väitlejale individuaalselt vahemikus 60-80 punkti, keskmine kõnelejal punktide summa on 70 punkti.

5. Apellatsioonid

- 5.1. Apellatsioone lahendab STARTi peakohtunik, koostöös turniiri korraldaja ning Väitlusseltsi esindajaga.
- 5.2. Sisulised apellatsioonid tuleb esitada kirjalikult enne järgmise vooru algust turniiri peakohtunikule. Enne apellatsiooni esitamist palume kindlasti suhelda oma juhendajaga.
- 5.3. Sisulise apellatsiooni korral kuulab peakohtunik ära apellandi, kohtuniku(d), oponendid, vajadusel ajamõõtja ning teeb seejärel oma otsuse - peakohtunikul on *de iure* õigus kohtuniku otsus ümber muuta, *de facto* on see problemaatilisem, sest keegi peale ruumis viibinud ja väitlust kuulanud kohtuniku pole pädev kõnealuse väitluse üle otsustamiseks. Samas on peakohtunikul õigus teha kohtunikule, kelle otsus apelleeritakse, noomitus ning arvestada apellatsioonijuhtu tema määramisel järgmistesse voorudesse.
- 5.4. Tehniline apellatsioon (vale punktiarvestus, viga turniiri süsteemis vms) tuleb esimesel võimalusel esitada suuliselt turniiridirektorile, kes teeb võimaluste piires kõik ette tulnud vea korrigeerimiseks.

6. Turniiri korraldus

- 6.1. Turniiri korraldajad on turniiri avamisel kohustatud kõiki turniiril osalejaid viima kurssi turniiri reeglitega ja koolimaja sisekorraeeskirjadega.
- 6.2. Turniiri avamisel viibimine on kohustuslik kõikidele osalejatele.
- 6.3. Kõik osalejad kasutavad koolimaja ja selle sisustust heaperemehelikult. Koolimaja ja/või selle inventari süülise kahjustamise korral on Eesti Väitlusseltsil õigus kahju selle tekitajalt või tema vanematelt sisse nõuda.
- 6.4. Kõikides käesolevas reglemendis reguleerimata küsimustes (sh alkoholi- jm küsimused) lähtume Eesti seadusandlusest. Seaduse vastu eksimine tähendab automaatselt ka korraldusreeglite vastu eksimist.
- 6.5. Korraldusreeglite rikkumise korral on turniiri korraldajatel õigus rikkuja turniirilt kõrvaldada.
- 6.6. Turniiri korraldaja viib end kurssi koolimaja evakuatsiooniplaaniga ning hoolitseb selle eest, et tulekahju vms kriisiolukorra puhul on võimalik kõik majasviibijad ohutult hoonest välja viia.